

Walter Ehrströmin säätiön mitalien jako 13.4.2010

Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila

Arvoisat maidontuottajat, hyvät kutsuvieraat

Olen iloinen siitä, että saan jakaa tänään teille, Hyvät maidontuottajat, kultaiset Walter Ehrström –mitalit tunnustuksena pitkäjänteisestä laatumaidon tuotannosta. Teidän tiloillanne maito on ollut parhaassa luokassa yhtäjaksoisesti peräti 25 vuoden ajan. Tämä on todellakin juhlan arvoinen saavutus.

Laatumaidon tuottaminen on vaativaa ja erityisen haastavaa on säilyttää laatu erinomaisena vuodesta toiseen. Tämä on vaatinut teiltä ja useissa tapauksissa myös jo edeltävältä sukupolvelta uskomattoman paljon työtä ja huippuluokkaista, tinkimätöntä ammattitaitoa.

Walter Ehrström –mitaleita on myönnetty 50 vuoden ajan. 1950-luvun lopussa myönnettiin ensimmäinen pronssinen mitali kymmenvuotisesta laatumaidon tuottamisesta. Ensimmäinen kultamitali annettiin vuonna 1973.

Te kultamitalistit saatte mitalin myötä julkisen tunnustuksen tekemästänne laadukkaasta työstä. Uskon, että mitalin saavuttaminen tuo teille mielihyvää pitkään.

Näiden mitalien jakaminen on tärkeää myös koko maitoalalle: se muistuttaa meitä maitomme erinomaisesta laadusta. Noin 95 prosenttia maidosta ylsi viime vuonna parhaaseen E-luokkaan. Suomalainen maito on parasta koko EU:n alueella. Merkittävä syy tähän lienee suomalaismaidon tiukka laatuhinnoittelu, joka kannustaa pitämään laadun korkealla. Laatuhinnoittelu otettiin käyttöön Helsingissä aikoinaan juuri Walter Ehrströmin aloitteesta.

Walter Ehrströmin säätiö perustettiin vuonna 1958 kunnianosoitukseksi tohtori Walter Ehrströmin ansiokkaalle työlle maito- ja elintarvikehygienian parissa. Hän oli ensimmäinen suomalainen, joka väitteli tohtoriksi maitohygienian alalta ja loi Helsinkiin maidontarkastusjärjestelmän. Myöhemmin maidontarkastusjärjestelmä otettiin käyttöön myös muualla Suomessa. Tohtori Ehrströmiä voikin perustellusti sanoa maidon laadun isäksi.

Walter Ehrströmin säätiö rahoittaa merkittävästi alan tutkimusta ja koulutusta. 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä panostus oli yhteensä 3,7 miljoonaa euroa. Näillä varoilla säätiö on lahjoittanut Helsingin Yliopistolle kaksi pysyvää lahjoitusprofessuuria: maitohygienian professuurin ja maidon teollisen hygienian professuurin. Tämän lisäksi säätiö on osallistunut ruotsinkielisen kotieläinten hyvinvoinnin professuurin perustamiseen. Vuosittain säätiö jakaa merkittävän määrän apurahoja alan tutkijoille. Tutkimusta ja koulutusta rahoittamalla voidaan varmistaa, että olemme jatkossakin maidon ja maitovalmisteiden turvallisuuden ja laadun terävintä kärkeä.

Arvoisat kuulijat,

Maidontuotanto on maataloutemme perusta. Maito on tuotantosunnistamme taloudellisesti merkittävin. Yli 40 % maatalouden tuloista muodostuu maitotuloista. Maitosektorin menestymisellä on siten huomattava merkitys koko maatalouden menestykselle.

Suomalainen meijeriteollisuus on onnistuneesti panostanut tuotekehitykseen ja tutkimukseen. Uusia innovatiivisia tuotteita on kehitetty menestyksekkäästi. Kevyttuotteiden kirjo on laaja, samoin terveysvaikutteisten ja laktoosittomien tuotteiden. Kuluttajat ovat ottaneet ne vastaan hyvin, ja kysyntä on suurta.

Maidontuotanto oli viime vuonna Euroopan Unionin alueella todellisessa kriisissä. Tuottajahinta laski monissa maissa jopa alle 20 snt/litra. Kriisin voi sanoa nyt hieman

helpottaneen. Meillä tuottajahinta on pystytty pitämään 35-40 sentin välillä, kun muualla Euroopassa tuottajat saavat maidostaan parhaimmillaan 25-30 senttiä. Täällä Suomessa hinnan on ilman muuta oltavakin selvästi parempi kuin muualla, ovathan tuotantokustannuksemme oloistamme johtuen korkeat.

EU:n maatalouspolitiikka uudistuu vuoden 2013 jälkeen. EU:ssa tarvitaan jatkossakin vahvaa yhteistä maatalouspolitiikkaa, joka takaa maatalouden toimintaedellytykset kaikkialla EU:ssa. Lisäksi maidon litrakohtaista tukea ja nautojen eläinkohtaista tukea on maksettava edelleen tulevaisuudessakin koko Suomessa. Tuotantoon sidotulla tuella on suuri merkitys maitotaloudellemme.

Maitokiintiöjärjestelmän poistuminen vuonna 2015 asettaa suuria haasteita markkinoiden vakaudelle ja EU:n tuottajahintatasolle. Uusia keinoja markkinoiden vakauttamiseen etsitään parhaillaan EU:ssa ns. maidon korkean tason työryhmässä. Ryhmä tekee ehdotuksensa toimista kesäkuun loppuun mennessä. Useiden maiden edustajat ovat nostaneet esiin tarpeen lisätä ja kehittää niin tuottajien ja teollisuuden kuin myös teollisuuden ja kaupan välisiä sopimuksia.

Tuottajien ja teollisuuden välinen tilanne on meillä Suomessa parempi kuin monessa muussa Euroopan maassa: jalostetaanhan meillä valtaosa maidosta tuottajien omistamissa osuusmeijereissä. Mutta myös teollisuuden ja kaupan välillä tarvitaan oikeudenmukaista hinnan jakautumista osapuolien kesken.

Arvoisat laatumaidontuottajat,

Voimme olla syystäkin ylpeitä maidontuotantoketjustamme. Lopputuotteen laatu ja turvallisuus ovat asioita, joita kuluttajat arvostavat. Laadukas lopputuote syntyy vain laadukkaasta raaka-aineesta. Sen tuottamisessa te olette todellisia ekspertejä.

Arvostan suuresti työtänne ja toivon teille menestystä maidontuottajina myös jatkossa.

Luovutan nyt kultaiset Walter Ehrström -mitalit 25 vuoden laatutyöstä. Mitali on kuvanveistäjä Aarre Aaltosen muotoilema ja sen toisella puolella on Walter Ehrnströmin kuva. Vuosiluvut tarkoittavat vuosia, jolloin hän toimi Helsingin kaupungineläinlääkärinä. Kääntöpuolella on terveydenhuollon jumalattaren Hygieian kuva. Mitalissa on teksti: ”Lac, Salus Populi” eli ”Maito, kansanterveyden lähde”.

Olen todella iloinen saadessani kunnian luovuttaa Walter Ehrströmin säätiön kultaiset mitalit seuraaville 53 ansiokkaalle maitotilalle: